

Carl Th. Dreyer

Kjøbenhavn F, d. 23/3 1919
Frederik VI.s Allé 12

Herr Direktør W. Stæhr,
A/S Nordisk Films Kompagni,
Mosedalsvej, Valby.

Kære Herr Direktør Stæhr!

Efter Løfte kommer jeg i Dag tilbage til det Anliggende, der i de sidste Dage har optaget baade Dem og mig, og jeg vil i dette Brev ærligt og uden Omsvøb gøre Rede for mit Standpunkt.

Det er min Overbevisning, at »Blade af Satans Bog« er det bedste Manuskript, Nordisk Films Kompagni nogensinde har haft i sine Hænder. Det er ligeledes min ærlige Overbevisning, at der ud af dette Manuskript kan blive en enestaaende Film, som kan tjene Nordisk Films Kompagni til Ære og bidrage til at gengive Firmaet dets tabte Renommé, men Betingelsen herfor er, at Filmen optages under den omhyggeligste Hensyntagen til alle kunstneriske Krav.

Jeg har fortalt Dem, og jeg gentager det her, at jeg vil sætte det som mit Maal at fremstille et Filmsværk, som kan blive nævnt som et Standardværk. Det er mit *Maal*. Nu kan jeg selvfølgelig ikke give Dem *Garantier* for, at jeg *naar* mit Maal, men jeg kan forsikre Dem – hvad jeg forøvrigt slet ikke tror, De betvivler – at jeg ikke vil unde mig Ro, før jeg faar givet hver Enkelthed i Filmen det Præg, jeg ønsker, den skal have. Og saa henviser jeg for Resten til mit Forarbejde, som De jo kender bedre end nogen anden, og De vil sikkert indrømme, at det viser en sjælden Tro og Kærlighed til den Opgave, jeg har sat mig. Overhovedet tør jeg vel nok paastaa, at der ikke herhjemme nogensinde tidligere er præsteret et saadant Forarbejde til nogen Film, og ingensinde før er vel en Instruktør gaaet saa velforberejdet til sin Instruktion som jeg nu. Er da alt dette ikke i Stand til at overbevise Generaldirektøren? Har De fortalt Generaldirektøren, at de sorte Svin og de Perlehøns og de Æsler, som jeg skal bruge engang i Juli Maaned... at de var allerede sikret i Januar. Har De fortalt Generaldirektøren, at jeg har støvet Byen igennem for at finde originale Sydlandinge til Staffagen i min spanske Historie, og at jeg har sat et stort Apparat i Bevægelse for at finde virkelige Finner til min finske Historie. At der allerede nu er engageret et stort Antal Typer til min Revolutionshistorie, at der er Folk igang med efter min

Anvisning at engagere jødiske Typer til min Kristushistorie? Har De fortalt Generaldirektøren, hvorledes jeg i Maaneder har sidet paa Biblioteket for at finde hver Enkelthed til mine Dekorationer. Intet har jeg overladt til andre, alt har jeg besørget selv. Men vidner ikke dette tydeligt om, at mit Maal er mere end dette at lave en *brugbar* Film? Og burde jeg ikke hos min Direktion finde Imødekommenhed og Forstaaelse (for slet ikke at tale om Paaskønnelse og Taknemlighed), naar jeg viser, med hvor stor Alvor og Kærlighed jeg gaar til mit Arbejde?

Hvorledes har nu denne Forstaaelse vist sig? Direktionen har efter bedste Evne søgt at »slagte« Filmen. Filmen maa koste 150,000.–, værsgod at skære for 80,000.– bort! Da det kniber med Amputationen, sætter man Teatermaleren til at finde ud af, hvorledes man kan spare 20,000.–, og denne Mand skriver en Liste op over Ting, Af-snit. Scener, som efter hans Skøn kan undværes eller beskæres. Et Sted staver han »Gruppe« med to b'er, men det gør ingenting, han er sagtens kompetent til i en Eftermiddagstime at sidde og file i det Arbejde, som en anden vier et Aar af sit Liv – i det lønlige Haab at omskabe det til et Værk af kunstnerisk Rang.

Naar jeg nu saa stejlt holder paa, at Filmen ikke kan laves billigere end de 230–235,000.– Kroner, mit Overslag lyder paa, er Direktionen maaske tilbøjelig til at tro, at det skyldes en egen Trodsighed, men ved nærmere Overvejelse maa Direktionen dog erkende, at der ikke foreligger Grunde til at tro, at jeg handler af andre end fuldkommen uegennyttige, ideelle Motiver. Hvorfor skulde jeg ikke gaa med til at lave Filmen for 150,000.–, hvis jeg blot kunde tænke mig, at den kunde fremstilles for de Penge? Hellere end gerne! Men den Film *kan* ikke optages billigere end for 230,00.–, og det nytter ikke, at De, Herr Stæhr, spekulerer paa Besparelser, thi jeg er den eneste, der virkelig kan dømme om den Ting, thi jeg har hvert Billede, saaledes som jeg tænker mig det, staaende i min Bevidsthed. Dertil kommer, hvad De maa vide, at mine Manuskripter er saa udarbejdede, at der intet forekommer i dem af overflødig, unødvendigt eller tilfældigt. Billederne danner et organisk Hele. Som sagt: jeg *ved*, at hvis den Film skal blive til det, jeg ønsker, saa *maa* den koste de 230,000.– Kroner. Jeg vil ikke gaa ind paa at »klippe en Taa og hugge en Hæl« for at Filmen skal kunne »glide«, thi jeg vilde dog være en samvittighedsløs Slyngel, hvis jeg – bare for at redde et Instruktørhonorar – gik ind paa at lave en Film, som efter min inderste Overbevisning kun kan blive en 3die eller 4de Rangs Film.

Jeg har ovenfor – maaske vel udførligt gjort Rede for mit Standpunkt, thi jeg vil, at det skal fastslaas, at hvis Nordisk Films Kompagni og jeg nu bliver enige om at gaa hver til sit, saa er Grunden den, at N.F.K. ønsker at lave en *brugbar* Film (hvad der i mine Øjne er det samme som en *daarlig* Film), medens mit Maal er *Standardfilmen*. Jeg forstaar klart, at den Kløft, der er mellem Direktionen og mig, er saa stor, at vi umuligt kan mødes, saa meget mindre som jeg ifølge min Overbevisning ikke kan lade mig bevæge fra det Punkt, hvor jeg staar. Det gælder altsaa om at finde en Ordning,

som hurtigt lader sig realisere – og helst en Ordning, som baade tilfredsstiller Dem og mig, og jeg skal da her komme tilbage til det Forslag, jeg fremførte for Dem i mit Brev igaar. Jeg har nu meget indgaaende drøftet Sagen med de Herrer, jeg nævnte; de er *ganske overordentlig interesserede* for Planen, og de er, under Forbehold af en Bestyrelsesbeslutning, beredt til at fuldbyrde Planens Realisation naarsomhelst. Under det nævnte Forbehold er d'Herrer villige til at overtage Filmen, Manuskriptet, Kostumeforpligtelsen, de til Dato fremstillede Rekvissiter og Dekorationer samt alle til Dato afholdte Udgifter, Udlæg, Forskud o. lign. Derimod ønsker de at staa frit i Henseende til Engagementerne, da det er Meningen at besætte en Del af Rollerne med svenske Skuespillere. I det væsentlige ønsker jeg selvfølgelig at beholde de Kræfter, jeg har sikret mig, men d'Herrer ønsker imidlertid principielt fuldstændig Fritstillet-hed.

Min Aftale med d'Herrer gaar ud paa, at jeg for at *spare unødvendig Tidsspilde* paa Tirsdag skal rejse med dem til Stockholm. Allerede i Løbet af Onsdagen, senest Torsdagen, vil da en Afgørelse kunne foreligge. D'Herrer har bedt mig medtage til Stockholm

- 1) 3 Manuskripter
- 2) 1 Overslag
- 3) En Genpart af Kontrakten mellem N.F.K. og Leopold Verch
- 4) En Liste over samtlige indgaaede Engagementer, med Angivelse af Spilletermin og Gage
- 5) Genpart af eventuelle andre indgaaede Forpligtelser
- 6) Samtlige Tegninger til Dekorationer og Rekvissiter
- 7) Den af Herr Overregissør Andr. Frederiksen udarbejdede Spilleplan med Oversigt over Ude- og Hjemmebilleder
- 8) En specificeret Opgave over alle til Dato stedfundne Udlæg, Betalinger etc. etc.
- 9) En specificeret Opgave over i Øjeblikket udestaaende ubetalte Regninger
- 10) En Fortegnelse over til Dato fremstillede Dekorationer og Rekvissiter med Prisangivelse

Under Forudsætning af, at mit Forslag skulde vinde Generaldirektørens Bifald, beder jeg Dem fremskaffe ovennævnte Materiale, saaledes at det er mig i Hænde senest Tirsdag Eftermiddag Kl. 4. Materialet maa være ledsaget af en Skrivelse, hvori Direktionen indenfor en Frist af 8 Dage erklærer sig villig til at indgaa paa den foreslaaede Ordning. *Dette Tilsagn fra N.F.K. maa være absolut bindende.*

Jeg har nu kort og klart, saaledes som jeg ved, at De sætter Pris paa det, forklaret, hvad mit Forslag til Firmaet gaar ud paa. Jeg synes, at det har den Fordel, at det baade tilfredsstiller Firmaet og mig, og jeg takker Dem for Deres Løfte om at anbefale Forslaget til Generaldirektøren.

I Forventning om at høre fra Dem, saa snart nyt foreligger i Sagen, forbliver jeg med mine venligste Hilsener

Deres hengivne

Carl Th. Dreyer.